

Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy

na léta 2024 až 2028

Zpracovalo:

Oddělení prevence, Odbor sociálních věcí

Obsah

1. ÚVOD, VYMEZENÍ PŮSOBNOSTI	2
2. STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE NA LÉTA 2022 – 2027	3
3. SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V HL. M. PRAZE	5
3.1 ÚROVEŇ HL. M. PRAHY (KRAJSKÁ ÚROVEŇ).....	6
3.2 ÚROVEŇ MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ (LOKÁLNÍ ÚROVEŇ).....	8
3.3 ZAPOJENÍ PARTNERŮ DO SYSTÉMU PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	9
4. ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO STANOVENÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ.....	10
4.1 VYMEZENÍ PŮSOBNOSTI KONCEPCE PK HMP	10
4.2 VÝVOJ KRIMINALITY.....	11
4.3 ZKUŠENOSTI Z PŘEDCHOZÍCH OBDOBÍ, VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ CÍLŮ KONCEPCE	12
4.4 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	15
4.5 VLIV PANDEMIE COVID 19 NA KRIMINALITU A JEJÍ PREVENCI	16
4.6 ZÁKLADNÍ PRINCIPY PREVENTIVNÍ POLITIKY	16
4.7 SWOT ANALÝZA – BEZPEČNOSTNÍ SITUACE	17
5. PRIORITY A CÍLE PREVENCE KRIMINALITY V HL. M. PRAZE NA LÉTA 2024 AŽ 2028	19
5.1 PRIORITY HL. M. PRAHY V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY	19
5.2 HLAVNÍ CÍLE.....	19
5.3 CÍLOVÉ SKUPINY	20
6. OPATŘENÍ K NAPLŇOVÁNÍ VYMEZENÝCH STRATEGICKÝCH CÍLŮ	21
7. OBLASTI FINANCOVÁNÍ	37
7.1 ROZPOČTY.....	37
7.2 DALŠÍ MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ.....	37
8. ZÁVĚR	39

Příloha

Bezpečnostní analýza

1. ÚVOD, VYMEZENÍ PŮSOBNOSTI

Systém prevence kriminality na území hl. m. Prahy byl nastaven a přijat již v roce 1997, kdy se hlavní město Praha přihlásilo do „Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni“. V prvním pololetí roku 1999 byl změněn systém organizačního uspořádání na území hl. m. Prahy, neboť původní nebyl zcela vyhovující. Rada Zastupitelstva hl. m. Prahy usnesením č. 354 ze dne 30. 3. 1999 zřídila Komisi pro prevenci kriminality na území hl. m. Prahy a usnesením č. 182 ze dne 13. 7. 1999 schválila nové organizační zajištění prevence kriminality a jmenovala koordinátora prevence kriminality hl. m. Prahy. Zastupitelstvo hl. m. Prahy svým usnesením č. 20/05 ze dne 29. 6. 2000 schválilo „Koncepti prevence kriminality na území hl. m. Prahy“. Hl. m. Praha se odpovědně přihlásilo k aktivitám v oblasti prevence kriminality a přispělo k možnostem snížení nápadu trestné činnosti. Systém prevence kriminality na území hl. m. Prahy byl tímto procesem nastaven a v současné době je již jednou z nezpochybnitelných aktivit hl. m. Prahy.

Předkládaná Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2024 až 2028 (dále jen „Koncepce PK HMP“) navazuje na předcházející koncepční materiály hl. m. Prahy v oblasti prevence kriminality. Koncepce PK HMP vychází ze Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027 (dále jen „Strategie“) a dalších vládních materiálů, které se v obecné rovině věnují problematice bezpečnosti a souvisejících problematik. Koncepce PK HMP se pak nevěnuje oblastem, které s prevencí kriminality souvisí, ale jsou řešeny samostatnými koncepčními dokumenty hlavního města Prahy, jako je problematika protidrogové prevence, primární prevence rizikového chování, sociálních služeb a rodinné politiky, národnostních menšin a integrace cizinců a další.

Podkladem pro směřování Koncepce PK HMP jsou nejen oficiální statistiky policie či justice, které evidují registrovanou kriminalitu, ale i ostatní zdroje informací o kriminalitě, jako jsou výsledky sociologických průzkumů, vědeckých výzkumů a analýzy pocitu bezpečí, které mohou poukazovat na latentní kriminalitu, ale poukazují i na míru strachu z kriminality občanů, která významně ovlivňuje kvalitu jejich života. Významným zdrojem informací jsou pravidelná setkání se zástupci jednotlivých Městských částí hl. m. Prahy (dále jen „MČ“) – manažery prevence kriminality MČ.

Obsahem Koncepce PK HMP je řešení zejména obecné kriminality, která je občanům hl. m. Prahy nejbližší, je kriminalitou, se kterou se setkávají osobně nejčastěji a jsou tímto druhem kriminality nejvíce obtěžováni. Strach z kriminality a pocit bezpečí občanů také nejvíce souvisí s kriminalitou obecnou. Mimo oblast působnosti Koncepce PK HMP pak zůstávají specifické formy kriminality, zejména té nejzávažnější, jako je organizovaný zločin, terorismus, hospodářská kriminalita apod. Řešení těchto forem kriminality je zajišťováno z úrovně republikové, hl. m. Praha má v této oblasti jen malé možnosti tyto druhy trestné činnosti ovlivnit z pozice samosprávného celku.

V oblasti prevence kybernetické bezpečnosti se Koncepce PK HMP věnuje zejména bezpečnému chování v kyberprostoru, prevenci obecné kriminality páchané v kyberprostoru a prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, problematikou sexuálního zneužívání a nátlaku a kybernásilí. Koncepce PK HMP se v rámci své působnosti zaměřuje na problematiku obětí trestných činů a na obecné přístupy k pachatelům trestné činnosti.

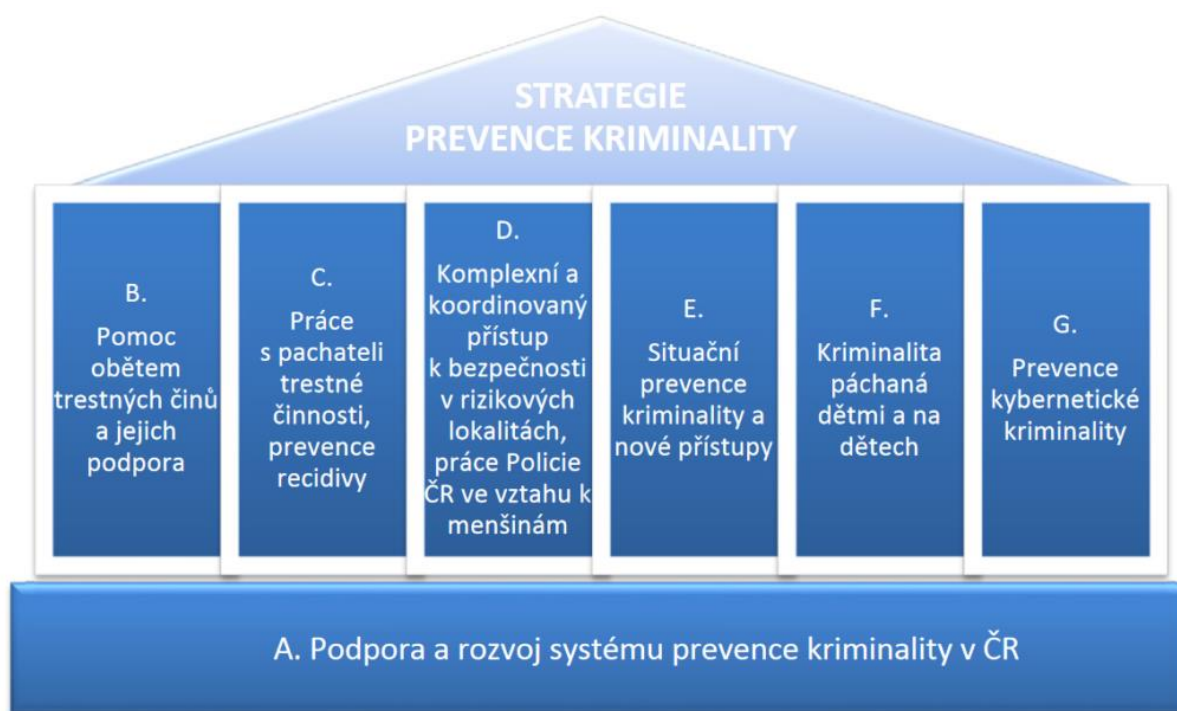
V kontextu Koncepce PK HMP se kriminalitou rozumí trestná činnost i činnost přestupková, zejména přestupky proti majetku, veřejnému pořádku, občanskému soužití, proti pořádku ve

státní správě a územní samosprávě. Jednotlivé cíle a opatření mohou být zaměřena nejen na prevenci samotné kriminality, ale i na jednání, chování a prostředí, které je kriminálně rizikové, tedy nejedná se o přestupek ani trestný čin, ale je jinak protiprávní či rizikové z pohledu kriminogenních faktorů.

Koncepce PK HMP zejména vymezuje priority a cíle, na které je třeba se v dalším období zaměřit. Součástí Koncepce PK HMP je Bezpečnostní analýza hlavního města Prahy, která byla zpracovaná dle metodických pokynů Ministerstva vnitra ČR a představuje doprovodný dokument pro tvorbu Koncepce PK HMP.

2. STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE NA LÉTA 2022 – 2027

Vláda České republiky dne 6. dubna 2022 schválila novou Strategii, která navazuje na současný systém a reaguje na nové hrozby v oblasti prevence kriminality. Největším rozdílem oproti Strategii předchozí je zejména rozšíření cílů strategie, které jsou v současnosti rozděleny do 7 následujících cílů:

Obrázek 1 – Strategie prevence kriminality
Zdroj: Strategie prevence kriminality v České republice 2022 – 2027

Předchozí Strategie byla přijata v roce 2016, od té doby měla na vývoj kriminality výrazný dopad zejména pandemie Covid 19, která na jednu stranu obecně snížila úroveň kriminality, ale zároveň ji částečně přenesla do kyberprostoru. Avšak nižší úroveň kriminality způsobená pandemickými opatřeními se už v současnosti vrací do před-pandemických čísel, a i tento vývoj nová strategie předpokládá. Strategie PK však pochopitelně nereaguje na současný konflikt na Ukrajině, který bude mít bezpochyby negativní dopad i na úroveň a systém prevence kriminality.

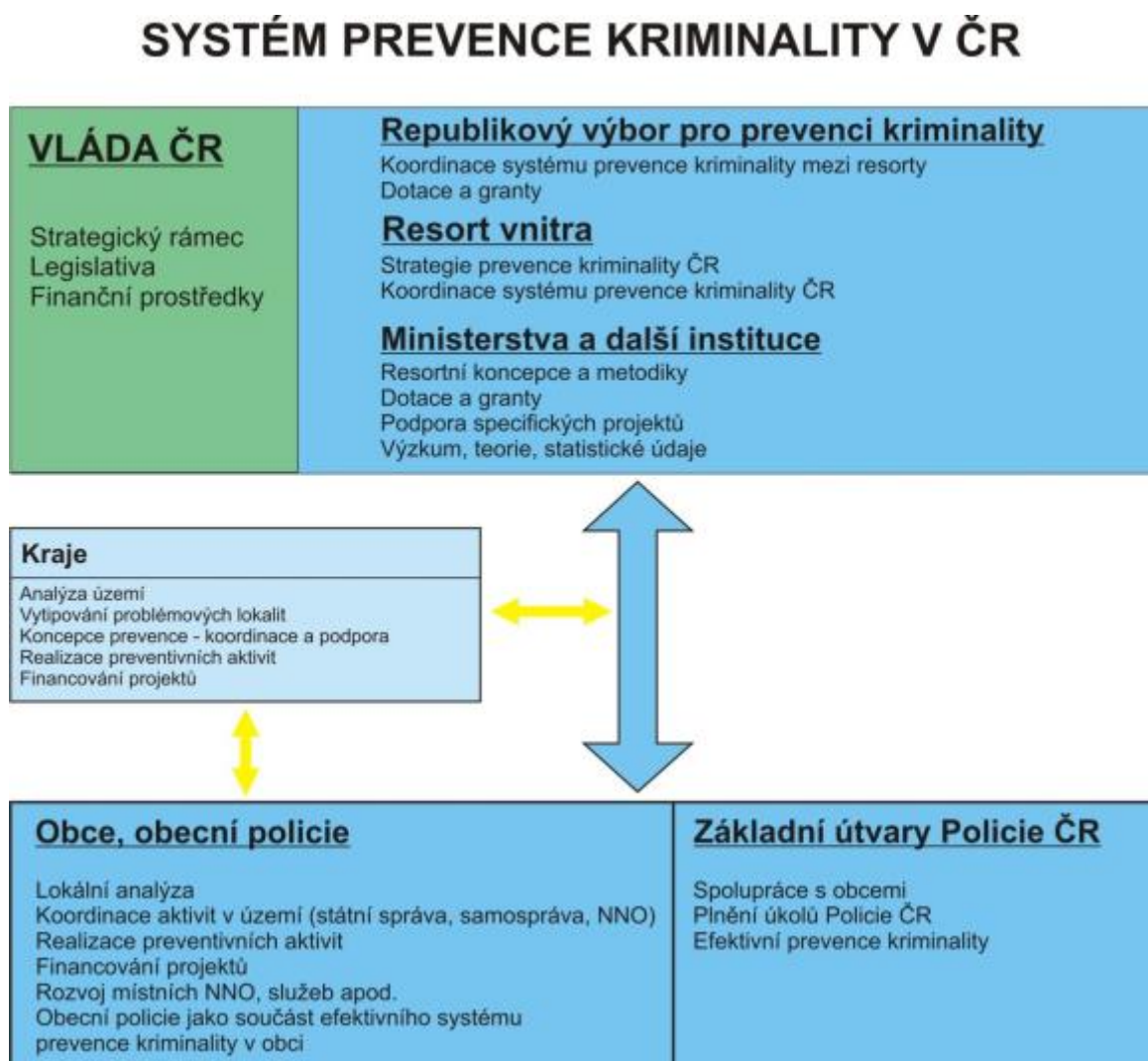
System prevence kriminality v ČR

V souladu se Strategií PK je systém prevence kriminality v ČR založen na třech úrovních:

- republikové
- krajské
- lokální (obecní).

Jednotlivé úrovně se liší svým teritoriálním vymezením, typem realizátorů, mírou kompetencí klíčových partnerů, postupy při zpracování analýz, zpracováním rozdílných koncepčních materiálů a způsoby vyhodnocování své činnosti. Liší se také nároky na personální obsazení a na míru zapojení a odpovědnosti zúčastněných subjektů.

Lokální úroveň tvoří síť všech obcí v ČR, které za splnění dále stanovených podmínek mají možnost předkládat Žádosti o dotace v oblasti prevence kriminality na realizaci projektů prevence kriminality obce.

Obrázek 2 – Systém prevence kriminality

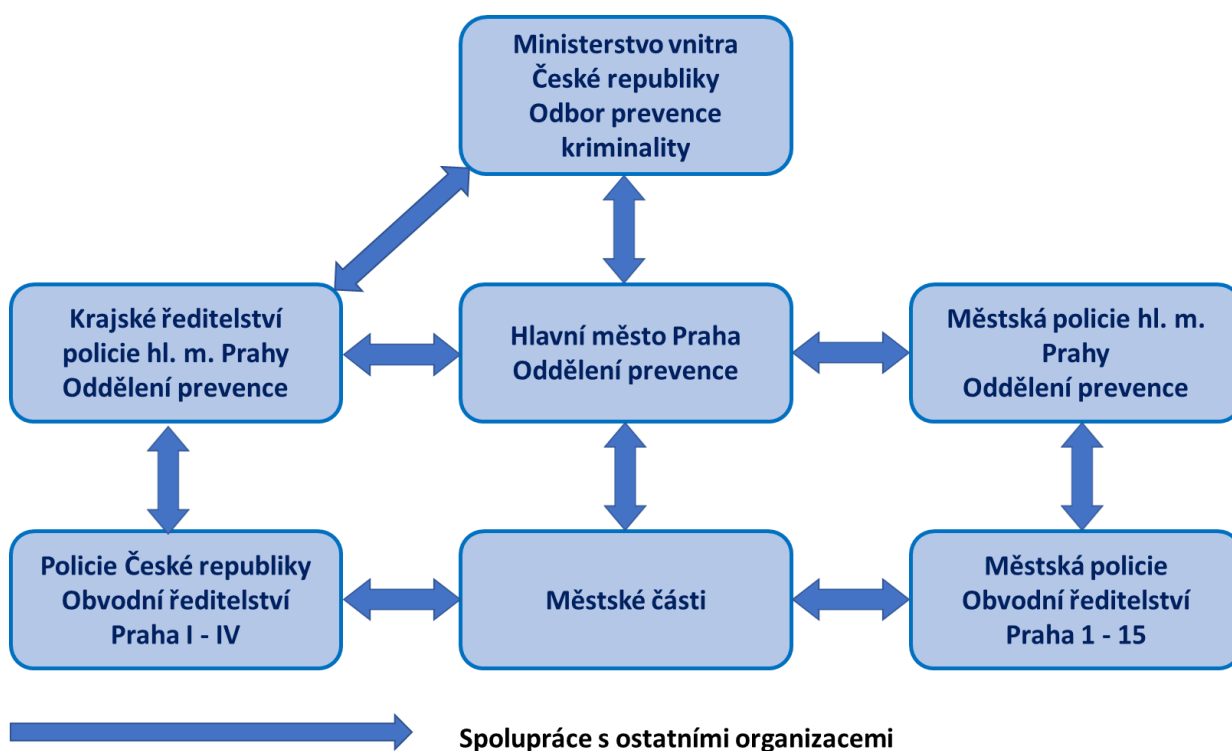
Zdroj: Strategie prevence kriminality v České republice 2022 – 2027

3. SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V HL. M. PRAZE

Systém prevence kriminality na území hl. m. Prahy na léta 2024 až 2028 je založen na dvou úrovních:

- hl. m. Praha,
- městské části hl. m. Prahy.

Systém prevence kriminality realizovaný na úrovni hl. m. Prahy a úrovni městských částí, spojuje při zajišťování oblasti veřejného pořádku státní správu, samosprávu, včetně Městské policie hl. m. Prahy, Policie České republiky, NNO, komerční subjekty a občany. Úroveň hl. m. Prahy umožňuje aplikovat nové mechanismy komunikace a spolupráce a nalézat optimální rozdělení rolí v oblasti prevence kriminality a zvyšování bezpečnosti.

Obrázek 3 – Systém prevence kriminality v hl. m. Praze
Zdroj: Autor - vlastní tvorba

Hl. m. Praha nebo městské části, které se chtějí ucházet o dotaci ze státního rozpočtu Ministerstva vnitra (dále jen „MV“), jsou povinny plnit níže uvedené podmínky vycházející z metodického doporučení MV:

- 1) Zajistit organizační a personální zabezpečení strategického dokumentu:
 - **existence pracovní skupiny prevence kriminality**, ve které jsou zastoupeni pracovníci, kteří se problematikou bezpečnosti, veřejného pořádku a sociálně

patologickými jevy profesionálně zabývají¹. Na úrovni hl. m. Prahy tuto roli plní **Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality a pro udělování grantů v oblasti prevence kriminality na území hl. m. Prahy** (dále jen „KPPK“).

- **pověření pracovníka zodpovědného za prevenci kriminality ve městě – manažera prevence kriminality².**

Manažer a pracovní skupina odpovídají za přípravu, realizaci a hodnocení realizace plánu. Hlavním partnerem pro orgány samosprávy je Policie ČR, která odpovídá za zpracování podrobných analýz trestné činnosti, formulaci a iniciaci návrhů řešení identifikovaných problémů a zpracovávání stanovisek k předkládaným projektům z oblasti situační prevence. Zástupci Policie ČR jsou členy pracovní skupiny (komise).

- 2) Zpracovat svůj strategický dokument zaměřený na oblast prevence kriminality hl. m. Prahy nebo městské části a bezpečnostní analýzu.
- 3) Schválení strategického dokumentu

Konečnou verzi schvaluje rada nebo zastupitelstvo obce. Tím se mu dostane závaznosti a může být financován z rozpočtu obce, vyhodnocován a kontrolován.

3.1 Úroveň hl. m. Prahy (krajská úroveň)

Hlavní město Praha postupuje při organizování preventivní politiky v samostatné působnosti, dle doporučení Strategie PK. Na této úrovni je prioritním úkolem iniciovat a podporovat rozvoj preventivních aktivit, nastavovat priority a motivovat aktéry na lokální úrovni k realizaci preventivních opatření, zajišťovat finanční prostředky pro realizaci svých záměrů a hodnotit realizované programy prevence kriminality financované ze státní účelové dotace, jak na úrovni hl. m. Prahy, tak i na úrovni městských částí hl. m. Prahy.

Při absenci zákonné úpravy prevence kriminality je angažovanost krajů v preventivní politice jejich dobrovolným a nevymahatelným rozhodnutím.

Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality a pro udělování grantů v oblasti prevence kriminality na území hl. m. Prahy.

Na úrovni hl. m. Prahy je v oblasti prevence kriminality rozhodujícím orgánem Zastupitelstvo hl. m. Prahy a Rada hl. m. Prahy. Rada hl. m. Prahy zřizuje jako svůj poradní orgán Komisi Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality a pro udělování grantů v oblasti prevence kriminality na území hl. m. Prahy.

Náplní činnosti Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality a udělování grantů je především zhodnocení a posouzení formálních náležitostí žádostí o dotaci v oblasti prevence kriminality a následné doporučení Radě HMP schválení či neschválení přijatých žádostí o dotaci. Náplní činností komise bude taktéž projednávání agendy prevence kriminality. Komise

¹ MV doporučuje se následující složení pracovní skupiny: zástupce vedení města odpovědný za bezpečnost a prevenci, koordinátor prevence kriminality města, zástupci sociálního, školského, bezpečnostního odboru (oddělení), romský poradce, zástupce městské policie, zástupce Probační a mediační služby ČR, zástupci Policie ČR (PIS Policie ČR a další dle potřeby) a další podle místních podmínek (např. NNO a církevní organizace). Při řešení zásadních problémů, přípravě programu a při zpracování koncepce se doporučuje zapojit do práce skupiny koordinátora prevence kriminality kraje a koordinátora prevence kriminality krajské správy Policie ČR.

² Manažer je zároveň kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality MV, Policii ČR a pro manažera prevence kriminality příslušného KÚ.

je složena z osob nominovaných politickými subjekty, které jsou zastoupeny v Zastupitelstvu hl. m. Prahy a zástupci z řad odborné veřejnosti, kteří se prevencí kriminality profesně zabývají.

Odbor sociálních věcí Magistrátu hl. m. Prahy, oddělení prevence, manažer prevence kriminality

Problematika prevence kriminality je zajišťována v rámci struktury Magistrátu hl. m. Prahy odborem sociálních věcí. V rámci tohoto odboru pracuje na oddělení prevence krajský manažer prevence kriminality, který koordinuje aktivity kraje v oblasti prevence kriminality a poskytuje v tomto směru i metodickou pomoc MČ hl. m. Prahy. Dále jsou na oddělení prevence organizačně zařazeny také agendy protidrogové prevence, prevence rizikového chování.

Manažer prevence kriminality:

- na základě analýz zpracovává střednědobou koncepci preventivní politiky hl. m. Prahy, navrhuje priority, připravuje krajské preventivní programy a navrhuje vhodná preventivní opatření,
- podílí se na přenášení a zabezpečování úkolů a priorit vlády České republiky, rozpracovává do podmínek hl. m. Prahy úkoly Republikového výboru pro prevenci kriminality v souladu s usnesením vlády,
- připravuje podklady pro Komisi Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality a pro udělování grantů v oblasti prevence kriminality na území hl. m. Prahy; Radu hl. m. Prahy a Zastupitelstvo hl. m. Prahy,
- zpracovává programy prevence kriminality hl. m. Prahy,
- spolupracuje se zástupci státní správy a samosprávy, Policií ČR, Městskou policií hl. m. Prahy, ostatními odbory Magistrátu hl. m. Prahy a s dalšími subjekty na území hl. m. Prahy, které působí v oblasti prevence kriminality, a poskytuje jim odborné konzultace,
- zajišťuje metodickou, konzultační a organizační činnost pro městské části hl. m. Prahy a další spolupracující subjekty na území hl. m. Prahy,
- zajišťuje medializaci preventivních aktivit ve spolupráci s odborem médií a marketingu MHMP.

Městský kamerový systém (MKS)

Zřizovatelem Městského kamerového systému hl. m. Prahy je hlavní město Praha. MKS poskytuje služby zejména určeným orgánům hl. m. Prahy, složkám Záchraného bezpečnostního systému hl. m. Prahy, jejím městským částem a organizacím zřízeným hl. m. Prahou, případně subjektům, jimž právo na přístup k systému přísluší podle platných právních předpisů.

Městský kamerový systém je budován jako otevřený metropolitní systém, do kterého je možno integrovat kamery dalších provozovatelů kamerových systémů. Hlavním účelem je prevence kriminality, monitorování bezpečnostní situace veřejného prostranství s cílem zvýšit bezpečnost občanů a návštěvníků HMP. Systém je zároveň využíván k řízení a kontrole dopravního zatížení v silničním provozu, ochraně památek a hmotného majetku a může být využit při řešení mimořádných událostí, resp. krizových stavů.

Vzhledem k potřebě zvýšit úroveň bezpečnosti na celém území hlavního města Prahy byl v rámci vyčleněných finančních prostředků preferován extenzivní rozvoj, a to zejména zvyšováním počtu kamer v místech s největší koncentrací návštěvníků – turistů a v problémových místech podle hodnocení Policie ČR, Městské policie HMP a městských částí.

Z MKS HMP se tak stal významný nástroj:

- prevence kriminality
- monitorování bezpečnostní situace
- informací o přestupkové a trestné činnosti pro orgány státu
- ochrany památek a hmotného majetku rozličných vlastníků

Odbor bezpečnosti

Odbor bezpečnosti (dále jen „BEZ“) je odborem Magistrátu zřízeným k zajištění ochrany v oblastech objektové, fyzické, personální, administrativní bezpečnosti a bezpečnosti IS (bezpečnost informací spravovaných v informačních systémech). Zodpovídá za ochranu Magistrátu jako celku, tedy ochranu života a zdraví zaměstnanců, klientů a volených orgánů města, ochranu movitých i nemovitých věcí a ochranu informací.

BEZ stanovuje bezpečnostní standardy, metodicky řídí jejich implementaci a kontroluje jejich dodržování. Odbor bezpečnosti zajišťuje součinnost v oblasti určení významných informačních systémů a prvků kritické informační infrastruktury, kontroluje plnění požadavků vyplývajících z právní úpravy kybernetické bezpečnosti.

BEZ je odborem Magistrátu, který dále zajišťuje činnosti na úseku bezpečnosti, obrany, krizového řízení, hospodářských opatření pro krizové stavy, ochrany obyvatelstva, požární ochrany, prevence závažných havárií a zabezpečení ochrany zvláštních skutečností.

BEZ je ve věcech přenesené působnosti nadřízen úřadům městských částí hlavního města Prahy vykonávajícím přenesenou působnost na úseku obrany, krizového řízení, hospodářských opatření pro krizové stavy, ochrany obyvatelstva, požární ochrany, prevence závažných havárií, zabezpečení ochrany zvláštních skutečností a podřízen Ministerstvu obrany, Ministerstvu průmyslu a obchodu, Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu životního prostředí, Ministerstvu vnitra a Správě státních hmotných rezerv.

- Oddělení kybernetické bezpečnosti
- Oddělení fyzické a objektové bezpečnosti
- Oddělení krizového plánování
- Oddělení Operačního střediska krizového štábu hl. m. Prahy
- Oddělení mimořádných událostí

3.2 Úroveň městských částí (lokální úroveň)

Jsou klíčovou úrovní, na které jsou realizována konkrétní opatření. Na úrovni MČ Praha 1 – 22 je vytvořena síť manažerů prevence kriminality, kteří spolupracují s hl. m. Prahou a zpracovávají vlastní program prevence kriminality vycházející z Koncepce PK HMP. Cílem na této úrovni je udržení stabilního systému prevence kriminality na již zapojených městských částech a pobízet ostatní městské části k aktivnímu zapojení do oblasti prevence kriminality.

Úkoly manažerů prevence kriminality městských částí hl. m. Prahy:

- jsou poradním orgánem manažera prevence kriminality hl. m. Prahy,
- zpracovávají vlastní program prevence kriminality vycházející z Koncepce PK HMP,
- shromažďují informace v oblasti veřejného pořádku, identifikují na svém území problém nebo riziko a navrhují jejich řešení/odstranění,

- navrhují aktivity jednotlivých městských částí v oblasti prevence kriminality a podílejí se na jejich realizaci,
- spolupracují s organizacemi poskytujícími služby na úseku prevence kriminality.

3.3 Zapojení partnerů do systému prevence kriminality na území hl. m. Prahy

Městská policie hl. m. Prahy

Na úrovni hl. m. Prahy je spolupráce směřována na řešení problémů a potřeb celoměstského charakteru. Jedná se především o ochranu veřejného pořádku a zajištění bezpečnosti (např. dohled na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení hl. m. Prahy, kontrola dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku aj.).

V oblasti prevence kriminality je spolupráce zajišťována prostřednictvím oddělení prevence Městské policie hl. m. Prahy.

Prevence kriminality realizovaná oddělením prevence představuje komplex opatření sociální a situační prevence včetně informovanosti veřejnosti o možnostech a způsobech ochrany před nejčastěji se vyskytujícími druhy kriminality. Prostřednictvím metodicky zpracovaných preventivních programů se zaměřením na celou šíři rizikového chování pracovníci oddělení prevence cíleně působí na děti, mládež, veřejnost, seniory a zdravotně a tělesně postižené občany. Oddělení prevence nabízí široké spektrum preventivních aktivit směřujících k veřejnosti. Jedná se zejména o oblast poradenství a prezentaci Městské policie hl. m. Prahy na výstavách, v tisku, rozhlasu a televizi, na celopražských akcích pořádaných Městskou policií hl. m. Prahy, na akcích pořádaných jednotlivými městskými částmi hl. m. Prahy, občanskými sdruženími či jinými organizacemi. Zástupce Městské policie hl. m. Prahy je stabilním členem KPPK.

Policie České republiky – Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy

Je hlavním partnerem při **zpracování analýz trestné činnosti**, formulování návrhů řešení identifikovaných problémů a **průběžném vyhodnocování statistik** sledovaných typů trestné činnosti.

Běžný výkon služby je ze strany krajského ředitelství zajišťován prostřednictvím celoměstských útvarů a obvodních ředitelství Praha I – IV. V oblasti prevence kriminality je spolupráce zajišťována zejména prostřednictvím oddělení prevence.

Oddělení prevence Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy realizuje preventivní programy zaměřené na širokou veřejnost, zejména na nejohroženější cílové skupiny (děti, mládež, senioři, postižení), s přihlédnutím k aktuální problematice, bezpečnostní situaci a potřebám škol a školských zařízení. Dále realizuje prezentační činnosti v rámci akcí pro veřejnost, které jsou vždy spojeny s osvětovou činností, zejména Dny dětí, Dny Integrovaného záchranného systému, Den s policií apod. Zástupce Policie České republiky je stabilním členem KPPK.

Vedle veřejných subjektů, uvedených v předchozích kapitolách mají svou nezastupitelnou roli v prevenci kriminality nestátní neziskové organizace (dále jen „NNO“), dobrovolníci, akademická sféra, podnikatelské subjekty, fyzické osoby apod. NNO nejčastěji vystupují v roli realizátorů preventivních projektů, žadatelů o dotaci v Programu prevence kriminality HMP (popř., kde žadatelem o dotaci je primárně MČ (NNO pak zde působí jako přímý realizátor).

4. ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO STANOVENÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ

Priority formulované v této koncepci vycházejí ze znalostí a zkušeností získaných vyhodnocováním realizovaných preventivních aktivit a úkolů. Koncepce PK HMP se inspirovala rovněž poznatky členů Pracovní skupiny pro prevenci kriminality a členů Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality a pro udělování grantů v oblasti prevence kriminality na území hl. m. Prahy a dalších partnerů, zejména obecních samospráv a nestátních neziskových organizací.

Příprava Koncepce PK HMP měla 2 hlavní etapy – analytickou a návrhovou. Základní rámec a východisko pro obě etapy představuje státní Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027. V rámci analytické fáze byla zpracována Bezpečnostní analýza, která byla zpracována na základě dat poskytnutých Policií ČR – Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Městskou policií hl. m. Prahy, Magistrátem hl. m. Prahy a městskými částmi, Úřadem práce ČR - Krajská pobočka v Praze a dalšími spolupracujícími subjekty. Na přípravě Koncepce PK HMP se podílela pracovní skupina. V první fázi proběhlo vyhodnocení předchozí Koncepce PK HMP a byla provedena SWOT analýza, v další fázi proběhly dvě pracovní skupiny. Na jedné se řešil systém prevence kriminality v hl. m. Praze, koordinace a nastavení spolupráce. Na další byli přizváni odborníci z řad spolupracujících organizací, která byla orientována na nastavení dílčích cílů a témat jak v koncepci, tak i v dotačním řízení.

Na základě všech podkladů – výstupů z analytické části, setkání pracovních skupin a zkušeností hl. m. Prahy s realizací preventivních aktivit, byly vypracovány návrhy priorit, opatření a aktivit. Tento návrh byl zaslán pracovní skupině k revizi. Revizi následně provedla také Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality a udělování grantů v oblasti prevence kriminality. Následovalo doplnění a úpravy. Poté proběhlo připomínkové řízení, kde se k navrhované koncepci vyjadřovali jednotlivé městské části hl. m. Prahy.

4.1 Vymezení působnosti Koncepce PK HMP

Koncepce PK HMP se zaměřuje zejména na kriminalitu obecnou, tj. kriminalitu, která lidi ohrožuje a obtěžuje nejvíce a často utváří jejich pocit vnímání bezpečnosti ve svém okolí. Dále se zaměřuje na obecné přístupy k obětem a pachatelům trestné činnosti. Koncepce PK HMP se nezaměřuje na specifické formy zejména nejzávažnější a organizované trestné činnosti, jako je terorismus, organizovaný zločin, hospodářská kriminalita, drogová kriminalita ad., které vyžadují specifické přístupy a velmi často jsou upraveny samostatnými dokumenty.

Koncepce PK HMP se zabývá rovněž prevencí kybernetické kriminality (na rozdíl od Koncepce na předchozí období dokonce jako samostatnou prioritní oblastí/strategickým cílem/dle Strategie PK), primárně se zaměřuje na bezpečné chování v kyberprostoru. Neřeší specifické problematiky zajištění kybernetické bezpečnosti či závažných narušení bezpečnosti prostřednictvím kyberútoků apod., které jsou opět řešeny samostatnými strategickými materiály.

Koncepce PK HMP neřeší specifická opatření týkající se oblasti cizinců, jejich integrace, nelegální migrace apod., která je v rámci MHMP řešena samostatným koncepčním dokumentem.

Koncepce PK HMP neřeší opatření na úseku podpory sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Koncepce PK HMP neřeší opatření v oblasti prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních, která je v HMP upravena samostatným koncepčním materiálem.

Koncepce PK HMP neřeší opatření v oblasti závislostního chování, kterou HMP upravuje v samostatném koncepčním dokumentu.

Koncepce PK HMP neřeší opatření na úrovni ochrany měkkých cílů, které jsou v kompetenci odboru BEZ.

Významným východiskem při zpracování Koncepce PK HMP jsou strategické dokumenty hl. m. Prahy, které s prevencí kriminality úzce souvisí, ale jsou upraveny samostatně.

Související strategické dokumenty hl. m. Prahy

Mezi významné koncepční dokumenty hl. m. Prahy, které zasahují nebo souvisejí s problematikou prevence kriminality jsou následující:

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hl. m. Prahy 2022–2024
- Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců 2022–2027
- Koncepce politiky hl. m. Prahy ve vztahu k národnostním menšinám 2021-2025
- Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy 2022-2027
- Strategie Hlavního města Prahy pro oblast závislostního chování 2022-2027
- Strategie prevence, snižování negativních dopadů a ukončování bezdomovectví v Praze do roku 2030
- Strategie romské integrace v hlavním městě Praze pro roky 2022-2030

4.2 Vývoj kriminality

V kontextu této Koncepce se kriminalitou rozumí nejen trestná činnost, ale i činnost přestupková, zejména přestupky proti majetku, veřejnému pořádku, občanskému soužití, proti pořádku ve státní správě a územní samosprávě. Vývoj kriminality v hl. m. Praze je **uveden v Bezpečnostní analýze**, která je součástí této Koncepce. Tato analýza byla zpracovaná dle metodických pokynů Ministerstva vnitra ČR a představuje doprovodný dokument pro tvorbu Koncepce PK HMP.

Kriminalita může být měřena různými ukazateli, jako jsou počty zaznamenaných trestných činů, míra nahlášených přestupků, úroveň násilí, majetkové trestné činy a další. Pokud jde o Prahu, je to velké město s různými oblastmi a různými sociálně-ekonomickými podmínkami, a proto je i úroveň kriminality v různých částech města různá.

Důležitými **ukazateli o stavu kriminality** jsou pak nejen oficiální statistiky policie či justice, které evidují registrovanou kriminalitu, ale i další zdroje informací o kriminalitě, jako jsou **výsledky sociologických průzkumů či vědeckých výzkumů, které mohou poukazovat na latentní kriminalitu, ale poukazují i na míru strachu z kriminality občanů**, která významně ovlivňuje kvalitu jejich života.

Výzkumná činnost Institutu pro kriminologii (dále jen „IKSP“), jako resortního výzkumného pracoviště, je realizována na základě střednědobých plánů, které stanovují zaměření výzkumné a další odborné činnosti IKSP na pětileté období. Odborná činnost IKSP se neomezuje jen na řešení stanovených výzkumných úkolů, ale ve významné míře spočívá i v kontinuálním předávání průběžně získávaných výzkumných poznatků širší odborné veřejnosti.

Střednědobý plán výzkumné činnosti IKSP pro období let 2024 až 2028 se zaměřuje na oblasti, které byly nejen uživateli našich výsledků vyhodnoceny jako ty, jež se z hlediska situace v oblasti kriminality, její kontroly a prevence jeví jako aktuálně či potencionálně nejvýznamnější. Pět tematických okruhů bude v průběhu trvání střednědobého plánu naplněno řešením konkrétních výzkumných úkolů (Trendy kriminality a sankční politiky, Současná podoba prevence kriminality v České republice, Restorativní setkání obětí a pachatelů závažné kriminality v prostředí výkonu trestu odnětí svobody, Možnosti a limity probace v procesu ukončování kriminální kariéry (desistence), Přístup trestní justice k nebezpečným pachatelům s duševní poruchou.

4.3 Zkušenosti z předchozích období, vyhodnocení plnění cílů Koncepce

Koncepce navazuje na dosavadní zkušenosti a dobrou praxi vybudovanou v předchozích letech a zároveň si klade za cíl, dle získaných zkušeností a poznatků prevenci kriminality na území hl. m. Prahy, nadále rozvíjet a zvyšovat efektivitu přijatých preventivních opatření.

Vyhodnocení dílčích cílů Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2017 až 2021

Priority i nadále spočívaly zejména ve snižování majetkové a násilné kriminality, v eliminaci kriminálně rizikových sociálně patologických jevů, v omezování příležitostí k páčání trestné činnosti, ve zvyšování rizika pro pachatele, že bude dopaden a v informování občanů o legálních možnostech ochrany před trestnou činností. Zvýšená pozornost byla věnována především skupinám osob nejvíce ohroženým kriminalitou (děti a mládež ohrožená sociálně patologickými jevy nebo již s kriminální zkušeností, senioři, oběti trestných činů, osoby se zdravotním a tělesným postižením, sociálně vyloučené komunity, prvopachatelé a recidivisté). Důraz byl také kladen na zvyšování informovanosti obyvatel a návštěvníků hl. m. Prahy o možnostech ochrany před nejčastěji se vyskytujícími druhy kriminality

Realizace cílů Koncepce PK HMP byla závislá na dostupnosti zdrojů, zejména finančních. Některá z dílčích cílů předchozí Koncepce se nám z důvodu pandemie nemoci covid-19 podařilo naplnit pouze částečně, některá se naplnit nepodařilo.

Cíl 1: Prohloubit koordinaci aktivit prevence kriminality prostřednictvím úzké spolupráce hl. m. Prahy a městských částí hl. m. Prahy, Policie ČR, Městské policie hl. m. Prahy, nestátních neziskových organizací (vyvážení prvků prevence a represe)

Tento cíl se dařilo naplňovat, probíhala pravidelná setkání manažera prevence kriminality s manažery prevence kriminality MČ a preventisty městské a státní policie. Podařilo se udržet a nadále budovat spolupracující síť manažerů prevence kriminality MČ. V rámci řešení dílčích problematik či při realizaci konkrétních preventivních aktivit a projektů se uplatňovala také četná spolupráce s NNO či dalšími organizacemi. V písemné, elektronické nebo telefonické formě docházelo ke konzultacím a vzájemnému předávání informací s důrazem na přenos aktualit.

Cíl 2: Aktivizovat všechny městské části hl. m. Prahy ke spolupráci v oblasti prevence kriminality

Tento cíl se v hodnoceném období dařilo naplňovat pouze částečně, a to s ohledem na zvýšenou fluktuaci pracovníků na pozicích manažerů prevence kriminality a pandemii Covid-19. Dlouhodobě je jedním z negativních faktorů, které ovlivňují aktivity jednotlivých manažerů prevence kriminality, kumulace funkcí, které nemají s oblastí prevence kriminality souvislost (např. kumulace s agendou veřejného opatrovníka, sociálních pohřbů apod.) nebo s agendou,

kteřá je časově velmi náročná (např. sociálních pracovníků, pracovníků v oblasti kultury apod.). Pravidelně byly kontaktovány a vyzývány ke spolupráci v oblasti prevence kriminality všechny městské části hl. m. Prahy. Byl kladen důraz na povědomí městských částí o významu prevence kriminality a zapojení městských částí hl. m. Prahy do systému prevence kriminality.

Cíl 3: Zvyšovat odborné kompetence koordinátorů prevence kriminality městských částí hl. m. Prahy a vytvářet podmínky pro realizaci preventivních opatření na místní úrovni

Tento cíl se nám dařilo naplňovat částečně, a to s ohledem na zvýšenou fluktuaci pracovníků na pozicích manažerů prevence kriminality. Bylo nutné posílit jejich odborné znalosti, ale i vzdělávat nové pracovníky, kteří na tuto pozici nastoupili. Nestabilita této funkce má dlouhodobější charakter, a proto je nezbytné i nadále investovat do oblasti vzdělávání a posílení kompetencí manažerů a zaměřit se na získání jejich zájmu o účast na vzdělávacích aktivitách. Tento cíl byl částečně naplněn i pravidelným pořádáním setkání manažerů prevence kriminality jednotlivých městských částí hl. m. Prahy, jejichž součástí je i odborná příprava. Manažerům prevence kriminality bylo poskytováno metodické vedení, rady a konzultace ohledně možností čerpání dotací na oblast prevence kriminality z dotačního titulu hl. m. Prahy, či dotačního titulu Ministerstva vnitra.

Cíl 4: Zajistit součinnost jednotlivých odborů MHMP v rámci preventivní činnosti pro efektivní nastavení preventivních aktivit a grantové politiky

V hodnoceném období se podařilo zajistit součinnost jednotlivých odborů MHMP v rámci preventivní činnosti. Byla nastavena velmi úzká spolupráce s odd. sociálních služeb na našem odboru při financování sociálních služeb a projektů prevence kriminality. Administrátor projektů prevence kriminality je aktivním členem Grantové pracovní skupiny ředitele Magistrátu hlavního města Prahy. Probíhala také spolupráce a vzájemné konzultace při tvorbě strategických materiálů s agendou národnostních menšin a s agendou pro oblast integrace cizinců.

Cíl 5: Realizovat opatření k udržení stávajícího trendu snižování počtu spáchaných trestných činů na území hl. m. Prahy

Na území hl. m. Prahy bylo každoročně vyhlašováno dotační řízení v oblasti prevence kriminality na území hl. m. Prahy - „Městský program prevence kriminality“ v rámci kterého byla podpořena činnost participujících subjektů (projekty NNO, MP, PČR, městských částí aj.)

Dotační řízení zahrnovalo tato témata projektů:

Téma č. 1 „Práce s dětmi a mládeží“

Téma č. 2 „Pomoc obětem trestné činnosti“

Téma č. 3 „Boj proti recidivě, práce s pachateli trestné činnosti“

Téma č. 4 „Nové hrozby a přístupy“

Dotiční řízení v oblasti prevence kriminality v uplynulých letech		
Rok	Částka schválená v rozpočtu	Částka přidělená v rámci dotačního řízení
2017	15 000 000Kč	15 000 000 Kč
2018	15 000 000 Kč	15 000 000 Kč
2019	16 000 000 Kč	16 000 000 Kč
2020	16 500 000 Kč	16 500 000 Kč
2021	16 500 000 Kč	16 485 000 Kč
2022	16 500 000 Kč	16 492 000 Kč
2023	16 500 000 Kč	16 500 000 Kč
2024	17 325 000 Kč	17 316 000 Kč

V uplynulých čtyřech letech byla každoročně, z rozpočtu hlavního města Prahy, na pokrytí výdajů spojených s dotačním řízením prevence kriminality, vyčleněna částka ve výši do 16 500 tis. Kč. Tento rozpočet nebyl navyšován, ačkoliv byly preventivní programy neustále rozšiřovány a zkvalitňovány. V dotačním řízení byla řada kvalitních projektů dlouhodobě podfinancována a nedostatek finančních prostředků brzdil jejich rozvoj. V roce 2024 se podařilo navýšit rozpočet na dotační řízení na 17 325 tis. Kč.

Nepodařilo se realizovat dílčí projekty a programy prevence kriminality hl. m. Prahy na celopražské úrovni, Program prevence kriminality MV – státní účelová dotace.

Cíl 6: Vytvořit systém víceletého financování NNO, které realizují osvědčené kontinuální programy tak, aby byla zajištěna návaznost jednotlivých programů a jejich další stabilní rozvoj

Tento cíl se nepodařilo naplnit, neboť od této formy financování bylo postupně upouštěno. V r. 2020 hl. m. Praha schválila Zásady pro poskytování dotací hlavním městem Prahou v samostatné působnosti, které definují, že každý dotační program je vyhlašován jednou ročně s maximální dobou dosažení účelu od 1. 1. do 31. 12. daného roku. Pouze ve výjimečných případech je tomu jinak.

Cíl 7: Sledovat nové hrozby a trendy v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku a prosazovat aplikaci nových efektivních přístupů k jejich předcházení

Sledování vývoje aktuální situace v oblasti bezpečnosti na území kraje probíhalo na základě pravidelné komunikace s Policií ČR - Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy a ředitelstvím Městské policie hl. m. Prahy. Byly sledovány nové hrozby a trendy a jedním z mála druhů trestné činnosti, které zaznamenávaly nárůst, byla kybernetická kriminalita. Skutečností, že stále více lidské činnosti se přesouvá do kyberprostoru je výzvou pro další období v nastavení priorit a cílů v oblasti prevence kriminality.

Nepodařila se aktualizovat „Analýza pocitu bezpečí“, a to zejména z důvodu vypuknutí pandemie nemoci covid-19, která zabránila možnosti její realizaci přímo v terénu mezi občany.

Cíl 8: Podporovat aktivní zapojení občanské veřejnosti, soukromého sektoru, médií, dobrovolníků do širšího spektra aktivit v bezpečnostní oblasti

Zvyšování informovanosti obyvatel a návštěvníků hl. m. Prahy o možnostech ochrany před nejčastěji se vyskytujícími druhy kriminality a motivace k aktivnímu přístupu k zajišťování vlastní bezpečnosti a ochraně majetku bylo také jedním z cílů již zmíněného grantového

programu prevence kriminality. V rámci grantového řízení byly každoročně podpořeny projekty realizátorů preventivních aktivit např. Městské policie hl. m. Prahy, Policie ČR, městských částí Praha 1 – 22, NNO. Podpora tematicky zaměřených projektů, spadajících do Téma č. 2: Pomoc obětem trestné činnosti, Téma č. 4: Nové hrozby a přístupy.

Informování veřejnosti o vývoji trestné činnosti a způsobech účinné ochrany probíhalo prostřednictvím každoročních seminářů a odborných přednášek k problematice prevence kriminality, které realizovaly zejména spolupracujících NNO. V letech 2017 – 2019 probíhal proběhl např. úspěšný projekt Bezpečí pro seniory, který si kladl za cíl minimalizovat kriminogenní a viktimizační faktory a byl určen nejen seniorům, ale i široké veřejnosti.

Cíl 9: Podporovat komunitní programy s cílem zajistit komplex služeb v místní komunitě a aktivizovat občany k větší odpovědnosti za vlastní bezpečí a ochranu majetku

Plnění souvisí s cílem 8. V rámci grantového řízení byly každoročně podpořeny projekty realizátorů preventivních aktivit např. Městské policie hl. m. Prahy, Policie ČR, městských částí Praha 1 – 22, NNO.

Cíl 10: Zviditelnit preventivní politiku hl. m. Prahy a zlepšit informovanost napříč institucemi a širokou veřejností

Tento cíl se dařilo naplňovat částečně. Oblast prevence byla pravidelně a průběžně aktualizována během celého období platnosti Koncepce v rámci webových stránek hl. m. Prahy.

4.4 Teoretická východiska

Z poznatků mnoha vědních oborů posledních desetiletí se ukazuje, že negativním jevům, vyskytujícím se napříč společností, je daleko efektivnější předcházet, než je následně komplikovaně řešit. Totéž platí i o kriminalitě. Preventivní strategie se stávají vedle strategií represivních rovnocennou, v současné době spíše upřednostňovanou, složkou kontroly kriminality. Prevence kriminality jako neoddělitelná součást kriminologické nauky nabývá, s ohledem na její předmět, interdisciplinárního charakteru. Samotné vymezení pojmu a obsahu prevence kriminality tak není jednoduchou záležitostí a v odborné literatuře ani jednotné vymezení nenacházíme. Někteří autoři popisují prevenci kriminality v širokém kontextu (opatření směřující k eliminaci trestné činnosti, před jejím započítáním, případně před jejím pokračováním³). Někteří akcentují zaměření se na kriminogenní faktory, kdy hovoří o realizaci společenských aktivit orientovaných na jejich odstranění, oslabení, či neutralizaci⁴. Obdobné vymezení nacházíme též v zákoně o prevenci kriminality⁵, který přijali naši sousedé na Slovensku a legislativně tak realizaci preventivních aktivit ve svém státě zakotvili. Prevencí kriminality se dle tohoto zákona rozumí cílevědomé, plánovité, koordinované a komplexní působení na příčiny a podmínky, které vyvolávají anebo umožňují kriminalitu a jinou protispoločenskou činnost, s cílem jejich předcházení, potlačování a zamezování. Znalost kriminogenních faktorů je tedy pro efektivní realizaci prevence kriminality nezbytně nutná⁶.

³ ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality. 2. přepracované vydání. Praha: Policejní akademie ČR v PRAZE, 2005, s. 8.*

⁴ Srov. GRÍVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I. a kol. *Kriminologie. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, s. 142.*

⁵ Zákon č. 583/2008 Zb. z., o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

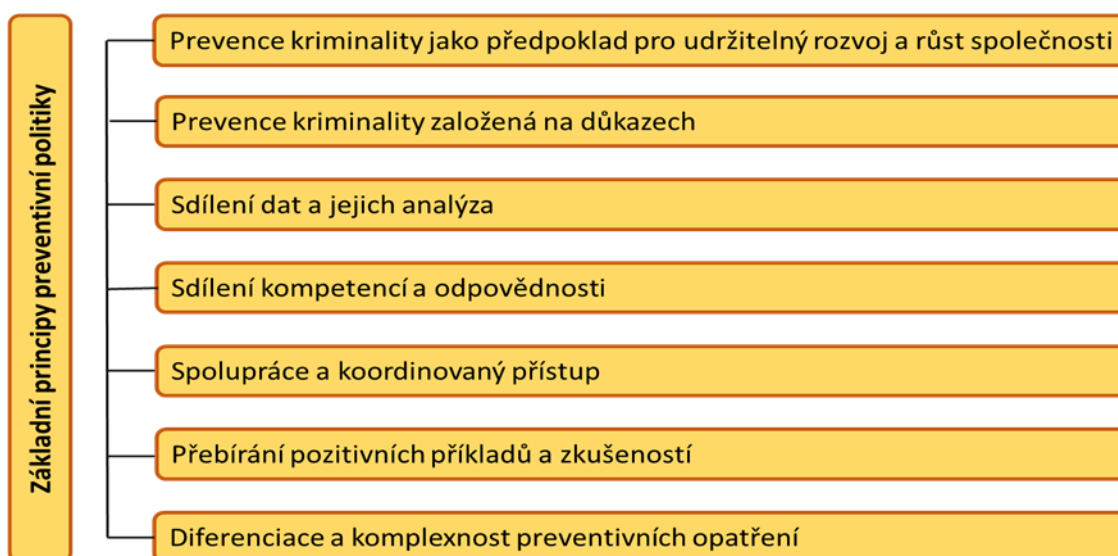
⁶ FIRŠTOVÁ, J. *Prevence kriminality. In VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J., HULMÁKOVÁ, J. a kol. Základy kriminologie a trestní politiky. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 256–276.*

4.5 Vliv pandemie Covid 19 na kriminalitu a její prevenci

S ohledem na epidemiologickou situaci byla realizace tradiční prevence postavena před nelehkou výzvou. Kontaktní forma preventivní činnosti byla vlivem protiepidemických opatření prakticky nemožná. Aktivita preventivistů se proto přesunuly do komunikační podoby do online prostředí a přes média. Pandemie sebou zároveň přinesla i nová rizika a problémy, které se neprojevily pouze v ČR, ale jsou zaznamenávány celosvětově (např. vyšší počet volání na krizové a intervenční linky s problematikou domácího násilí, více času tráveného v on-line prostředí a s tím spojená rizika, včetně zvýšeného ohrožení rizikových skupin jako jsou děti a senioři, navýšení podvodných jednání atd.). Došlo ke snížení některých typů kriminality (např. méně příležitostí pro majetkovou kriminalitu) a naopak ke zvýšení u jiných typů kriminality (např. podvody a kybernetické útoky s přesunem činností do online prostředí během pandemie vzrostly). Omezení pohybu a sociálních interakcí v době lockdownu vedlo ke zvýšení stresu a frustrace, což mohlo vyústit do agresivního nebo delikventního chování.

4.6 Základní principy preventivní politiky

Do stanovení a způsobu naplňování jednotlivých strategických cílů (a následně i specifických cílů a implementačních opatření) se promítají rovněž základní principy preventivní politiky vycházející z dlouhodobých zkušeností realizace preventivní politiky a preventivních aktivit.

Obrázek 3 – Základní principy preventivní politiky
Zdroj: Strategie prevence kriminality v České republice 2022 – 2027

4.7 Swot analýza – bezpečnostní situace

SWOT analýza identifikuje silné a slabé stránky systému prevence, příležitosti a rizika ovlivňující oblast prevence kriminality na území hl. m. Prahy. Výstupy ze SWOT analýzy se promítají do priorit, opatření a aktivit Konceptu PK HMP.

S – SILNÉ STRÁNKY	W – SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> → Existence systému prevence kriminality na celorepublikové úrovni → Pevné ukotvení agendy prevence kriminality na MHMP, kontinuita → Existence spolupráce s městskými částmi, metodického vedení → Existence dotačního řízení → Poradní orgán MHMP je složený z odborníků → Široká škála aktérů v HMP (zapojení do systému prevence kriminality) 	<ul style="list-style-type: none"> → Fluktuace manažerů prevence kriminality na MČ → Roztříštěnost agendy manažera prevence kriminality na MČ (kumulace funkcí) → Resortismus → Dlouhodobé podfinancování → Nedostatečná osvěta problematiky prevence kriminality → Personální podhodnocení agendy
O - PŘÍLEŽITOSTI	T - HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> → Využití dalších finančních zdrojů, dotační řízení MV ČR → Možnost působení směrem k pocitu bezpečí občanů → Možnost analýzy (nástroje) → Zviditelnění problematiky prevence kriminality (využití sociálních sítí, kybernetického prostoru) → Schopnost, připravenost využívat systém prevence kriminality na všech úrovních → Možnost využití „centralismu“ HMP (vyšší koncentrace institucí ke spolupráci, podílení se...) 	<ul style="list-style-type: none"> → Nedostatek finančních prostředků do oblasti prevence kriminality → Absence legislativního ukotvení prevence kriminality → Neschopnost rychle reagovat na změny ve společnosti (trendy) → Nezáměr o problematiku prevence kriminality → Haló efekt („hašení“ aktuálního problému) → Dopady pandemie nemoci covid-19

Pracovní skupina PK označila slabým místem velkou fluktuaci manažerů prevence kriminality na jednotlivých MČ a současně i roztržitost jejich agendy a kumulování funkcí. Pracovní skupina dále poukazovala na resortismus, v rámci něhož nelze efektivně řešit komplexní problémy. Je třeba prohlubovat lokální vztahy, zjišťovat potřeby MČ a obyvatel, vzájemně komunikovat, pečlivě vyhodnocovat získaná data, sdílet příklady dobré praxe apod. Jedním z řady potřebných řešení může být podle členů pracovní skupiny vytvoření platformy skládající se z různorodých aktérů působících v prevenci kriminality z oblastí veřejné správy, výzkumu i praxe. Ta by se měla systematicky, cíleně a komplexně věnovat prevenci kriminality na lokální úrovni. Výstupy z pracovní skupiny dále poukazují na dlouhodobé podfinancování a personální podhodnocení agendy prevence kriminality.

Naopak jako velké pozitivum je vnímán existující systém prevence kriminality na celorepublikové, krajské i lokální úrovni, ale i rostoucí zájem menších MČ zapojit se do preventivních aktivit na svém území. Pozitivně je vnímána existence dotačního řízení, které je významným nástrojem pro realizaci prevence kriminality na území HMP.

Členové pracovní skupiny spatřují příležitosti v rozvíjení spolupráce subjektů zapojených do prevence kriminality a tím i komplexní přístup v této oblasti, ve vzájemném předávání zkušeností mezi jednotlivými aktéry. Využití možnosti centralismu, jelikož v HMP je velká koncentrace institucí, které by mohly v oblasti prevence kriminality participovat. Další příležitostí je větší využití zdrojů financování z dotací MV ČR a podpora nedostatečně zastoupených či nerovnoměrně pokrytých aktivit.

Rizika pro oblast prevence představují zejména neschopnost rychle reagovat na změny ve společnosti (trendy), absenci legislativního ukotvení problematiky prevence kriminality či nedostatek finančních prostředků.

5. PRIORITY A CÍLE PREVENCE KRIMINALITY V HL. M. PRAZE NA LÉTA 2024 AŽ 2028

HL. m. Praha, při formulování prioritních oblastí a cílů prevence kriminality, zohlednila oblasti vycházející z cílů Strategie, neboť vymezují určitý strategický směr, upozorňují na soudobé problémy kriminality na národní úrovni, dále reflektují potřeby ČR v této problematice, a tudíž jim bude věnována priorita i v této Konceptci, a to však s ohledem a respektem na místní potřeby snižování kriminality.

Prioritní témata Strategie:

- Systém prevence kriminality
- Pomoc obětem trestných činů a jejich podpora
- Práce s pachateli trestných činů, prevence recidivy
- Komplexní přístup k prevenci kriminality v rizikových lokalitách (sociálně vyloučené lokality, průmyslové zóny a jejich okolí)
- Nové hrozby a přístupy v prevenci kriminality
- Kriminalita páchaná dětmi a na dětech
- Prevence kyberkriminality

Tato témata jsou rozpracována do podoby konkrétních cílů a na nich navázaných opatření a indikátorů, a to s ohledem na lokální potřeby. Jednotlivé cíle a opatření Konceptce PK HMP se zaměřují nejen na prevenci samotné kriminality, ale v širším měřítku i na jednání/chování/prostředí, které je kriminálně rizikové, tj. nedosahuje ještě intenzity trestního či přestupkového jednání, ale je jinak protiprávní či rizikové z pohledu kriminogenních faktorů.

5.1 Priority hl. m. Prahy v oblasti prevence kriminality

Obecnými prioritami Konceptce PK HMP jsou:

- 1) Zvyšování pocitu bezpečí občanů a návštěvníků hl. m. Prahy
- 2) Zajištění efektivního systému prevence kriminality na úrovni hl. m. Prahy a městských částí hl. m. Prahy
- 3) Komplexní přístup k prevenci kriminality založený na eticky přijatelných a na důkazech postavených aktivitách směřujících ke snižování rizika páchaní kriminality a jejich škodlivých následků

5.2 Hlavní cíle

CÍL 1) Podpora a rozvoj systému prevence kriminality na úrovni hl. m. Prahy a městských částí hl. m. Prahy

CÍL 2) Tvorba a realizace programů zaměřených na prevenci kriminality na území hl. m. Prahy

CÍL 3) Informace o systému prevence kriminality dostupné veřejnosti, podpora k aktivnímu

přístupu občanů ve vztahu k prevenci kriminality

CÍL 4) Podpora a pomoc obětem trestné činnosti

CÍL 5) Práce s pachateli trestné činnosti, boj proti recidivě

CÍL 6) Prevence kybernetické kriminality a rizikové chování v kyberprostoru

CÍL 7) Sledování nových hrozeb a přístupů v prevenci kriminality

CÍL 8) Situační prevence kriminality

CÍL 9) Prevence kriminality dětí a mládeže

5.3 Cílové skupiny

V tomto kontextu je zejména myšlen okruh adresátů v rámci struktury preventivních aktivit, ke kterým budou směřovat opatření vymezené v rámci Koncepce PK HMP.

Primární úroveň

Aktivity prevence kriminality na úrovni primární prevence budou směřovány k široké veřejnosti, zejména na obyvatele hl. m. Prahy, ale i návštěvníky hl. m. Prahy a občany, kteří do hl. m. Prahy přicházejí studovat, pracovat. Pozornost bude věnována i odborné veřejnosti.

Úroveň sekundární prevence

Pozornost bude věnována zejména nejvíce ohroženým a zvláště zranitelným skupinám osob dle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů) (dále také jako „ZoOTČ“).

Jedná se zejména o děti a mládež, seniory, cizince a národnostní menšiny, osoby se zdravotním nebo mentálním znevýhodněním a osoby s rizikovým způsobem života, který může vést k vyšší pravděpodobnosti, že se stanou obětí trestné činnosti nebo pachateli trestného činu.

Úroveň terciální prevence

Pozornost bude věnována osobám, které se dopustily protiprávních činů a osobám, které se v minulosti staly obětí trestné činnosti.

6. OPATŘENÍ K NAPLŇOVÁNÍ VYMEZENÝCH STRATEGICKÝCH CÍLŮ

K úspěšné realizaci preventivních opatření v oblasti prevence kriminality jsou důležité také finanční zdroje, které pomohou zafinancovat plánované záměry. Aktivity na úrovni hl. m. Prahy jsou financovány zejména z prostředků rozpočtu hl. m. Prahy (kapitola bezpečnost a veřejný pořádek) a ze státní účelové dotace Ministerstva vnitra ČR. Žádost o státní účelovou dotaci z Programu prevence kriminality MV ČR předkládá kraj nebo obec. Hl. m. Praha má v rámci Programu postavení kraje a je žadatelem o dotaci na celopražské projekty, městské části hl. m. Prahy mají v rámci Programu postavení obcí.

Aktivity na úrovni městských částí Praha 1 – 22 jsou financovány částečně z prostředků rozpočtu hl. m. Prahy v rámci dotačního řízení, dále pak ze státní účelové dotace a rozpočtů městských částí hl. m. Prahy. V podmínkách hl. m. Prahy zajišťuje financování dotačního řízení „Program v oblasti prevence kriminality“, který je každoročně podpořen z rozpočtu HMP. Je významným nástrojem podpory prevence kriminality v hl. m. Praze. Program je vyhlášen v souladu s prioritami a cíli definovanými ve Strategii a Konceptu HMP.

CÍL 1) Podpora a rozvoj systému prevence kriminality na úrovni hl. m. Prahy a městských částí hl. m. Prahy

Komentář:

Pro rozvoj systému prevence kriminality je nezbytná spolupráce všech zainteresovaných partnerů i dalších aktérů v oblasti prevence. Je třeba koordinovat jejich preventivní činnosti tak, aby na sebe navazovaly či se vzájemně prolínaly, aby nedocházelo k duplicitám či soliterním akcím bez zjevných provázaností. Je vhodné, aby v rámci MHMP, kde působí více pracovních skupin nebo komisí řešících problematiku, která se prevence kriminality dotýká, byla zajištěna vzájemná komunikace a spolupráce (zamezení duplicitních činností či dokonce protichůdných opatření). Informace a činnosti by měly být provázané a sdílené napříč oblastmi prevence. Pro zvyšování kvality a efektivity preventivních aktivit na území HMP je důležitá nejen spolupráce jednotlivých aktérů, ale také zvyšování jejich kompetencí a profesní rozvoj a vzdělávání. Oblast bezpečnosti je velice dynamická a vyžaduje flexibilní přístup ve vzdělávání o bezpečnostních hrozbách a z nich plynoucích rizik, dále také o nových trendech zajišťování bezpečnosti, prvcích situační prevence aj.

CÍL 1	Podpora a rozvoj systému prevence kriminality na úrovni hl. m. Prahy a městských částí hl. m. Prahy
OPATŘENÍ 1.1	<i>Pravidelná jednání manažera prevence kriminality s manažery prevence kriminality městských částí a preventisty Městské policie a Policie ČR</i>
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none"> - předávání informací v oblasti prevence kriminality - vzájemná koordinace preventivních aktivit - sdílení příkladů dobré praxe v oblasti prevence kriminality - výměna zkušeností
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none"> - úzká spolupráce hl. m. Prahy, městských částí hl. m. Prahy, KŘP hl. m. Prahy, Městské policie hl. m. Prahy - odbourání duplicitních činností

FINANČNÍ ZDROJE	v rámci rozpočtu HMP
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	manažeři prevence kriminality městských částí hl. m. Prahy, preventista KŘP hl. m. Prahy, preventista Městské policie hl. m. Prahy, MV ČR
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracující síť manažerů prevence kriminality městských částí a preventistů městské a státní policie - počet a zápisy z jednotlivých setkání
OPATŘENÍ 1.2	<i>Metodická činnost hl. m. Prahy vůči městským částem</i>
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce a metodické vedení ve vztahu k městským částem hl. m. Prahy - poskytování konzultací a spolupráce při realizaci potřebných opatření na místní úrovni - realizace odborných konferencí, vzdělávacích seminářů, kurzů a workshopů za účelem posílení odborných kompetencí manažerů prevence kriminality a dalších preventistů podílejících se na tvorbě preventivní politiky a preventivních aktivit - realizace výjezdního zasedání manažerů prevence kriminality
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none"> - efektivně nastavené koncepce či plány prevence kriminality na úrovni městských částí - posílené odborné kompetence manažerů prevence kriminality městských částí hl. m. Prahy - realizace projektů a preventivních opatření na úrovni městských částí
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> - v rámci rozpočtu HMP, MČ - v rámci státního rozpočtu (Programu PK MV), PČR - další státní či jiné zdroje
GARANT	HMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	manažeři kriminality městských částí hl. m. Prahy, MV ČR, PČR, MP
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none"> - počet vzdělávacích akcí - kvalita a úspěšnost předkládaných žádostí městských částí hl. m. Prahy o dotace v oblasti prevence kriminality - proškolení manažerů prevence kriminality - kvalita koncepčních materiálů na úrovni MČ

OPATŘENÍ 1.3	<i>Koordinace a součinnost jednotlivých aktérů v oblasti prevence kriminality (Komise, pracovní skupiny, odbory HMP apod.)</i>
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none"> - navázání kontaktů / spolupráce i s dalšími odbory a odděleními - spolupráce při zajišťování bezpečnosti, veřejného pořádku a prevenci kriminality, koordinace vlastní preventivní činnosti - sdílení dat a informací - sdílení vlastních zkušeností - spolupráce na důležitých dokumentech a aktivitách
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení celkové efektivity prevence - odbourání duplicitních činností
FINANČNÍ ZDROJE	v rámci rozpočtu HMP
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality ve spolupráci s odbory MHMP (BEZ, SML, KUC)
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	MV ČR, Policie ČR, Městská policie, odbory HMP, Komise RHMP, NNO
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení vzájemné informovanosti a spolupráce - efektivita plánovaných preventivních opatření - provázanost aktivit (jejich komplexnost) - kvalita koncepčních dokumentů HMP - počet a zápisy z jednotlivých setkání

CÍL 2) Tvorba a realizace programů zaměřených na prevenci kriminality na území hl. m. Prahy

Komentář:

Aktivity v oblasti prevence kriminality jsou závislé na dostupnosti finančních zdrojů. Na úrovni hl. m. Prahy jsou financovány zejména z prostředků rozpočtu hl. m. Prahy schválených Zastupitelstvem hl. m. Prahy na prevenci kriminality v kapitole bezpečnost a veřejný pořádek. Největší objem finančních prostředků z této kapitoly je účelově vázán na dotační řízení. Městské části zpracovávají své rozpočtové výhledy a zpravidla nedisponují vlastními finančními prostředky účelově vázanými na prevenci kriminality. Aktivity na úrovni městských částí hl. m. Prahy budou podporovány a částečně financovány z prostředků dotačního řízení pro oblast prevence kriminality.

CÍL 2	Zajištění programů pro realizaci preventivních aktivit
OPATŘENÍ 2.1	Realizace dotačního programu v oblasti prevence kriminality hl. m. Prahy na příslušný kalendářní rok
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none"> - podpora činnosti participujících subjektů - rozvoj dotačního řízení ve vztahu k MČ (podpora aktivit prevence kriminality na místní úrovni) - účel poskytnutí dotace je každoročně vymezen v tematickém zadání, což umožňuje operativně reagovat na nové trendy, problémy a rizika v oblasti prevence kriminality - dotační řízení je v souladu s cíli a cílovými skupinami definovanými v Konceptci, což umožňuje zajistit stabilitu podporovaných opatření a předvídatelnost
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none"> - pokles kriminálně rizikových jevů - stabilní podpora preventivních aktivit - snížení rizik výskytu trestných činů, jakož i jejich škodlivých důsledků pro jednotlivce a společnost - zlepšení kvality života obyvatel hl. m. Prahy
FINANČNÍ ZDROJE	rozpočet hl. m. Prahy, kapitola bezpečnost a veřejný pořádek, rozpočty MČ, spoluúčast žadatelů o dotaci
GARANT	SOV, oddělení prevence, koordinátor prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	GPS, Grantová pracovní skupina ředitele Magistrátu HMP Oprávnění žadatelé dotačního řízení
ČASOVÝ HORIZONT	každoročně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none"> - počet podpořených projektů - finanční a obsahové vyhodnocení projektů - další výstupy dle typu předkládaných dílčích projektů

CÍL 3) Informace o systému prevence kriminality dostupné veřejnosti, podpora aktivního přístupu

Komentář:

Podpora aktivního přístupu obyvatel k dodržování společenských norem, bezpečného chování, ale i osobního zapojení do preventivních aktivit je základním pilířem pro zvyšování bezpečnosti na území hl. m. Prahy. Je tedy nezbytné i nadále efektivním, cíleným i systematickým způsobem předávat relevantní informace o možnostech ochrany osob a majetku před trestnou činností, o pomoci obětem trestné činnosti, ale i o preventivních aktivitách, a to jak odborné, tak laické veřejnosti všech věkových kategorií. Uvedené bude zacíleno na všechny skupiny obyvatel hl. m. Prahy za užití srozumitelných informačních materiálů (tj. v adekvátních případech i s ohledem na jazykové odlišnosti).

CÍL 3	Informace o systému prevence kriminality dostupné veřejnosti, podpora aktivního přístupu
OPATŘENÍ 3.1	<i>Pokračování v informovanosti veřejnosti o prevenci kriminality za využití všech dostupných prostředků a dosáhnout, že se lidé před riziky více chrání a že více důvěřují orgánům veřejné správy</i>
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění informovanosti prostřednictvím webových stránek hl. m. Prahy, městských částí, Policie ČR, MP hl. m. Prahy a dalších subjektů - zajištění informovanosti prostřednictvím medií (tiskovin, rozhlasu, televize realizace konferencí, seminářů, besed, kulatých stolů pro odbornou a laickou veřejnost) - využití reklamních ploch MHMP pro informovanost v oblasti prevence kriminality
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none"> - informovanost cílových skupin o systému prevence kriminality, o aktuálních rizicích a dostupných službách k řešení rizikových situací - lepší orientace v systému prevence kriminality - změna postoje veřejnosti k prevenci kriminality (aktivnější přístup) - zvýšení efektivity sdělení informací
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> - v rámci rozpočtu HMP, MČ - v rámci státního rozpočtu (Programu PK MV), PČR - další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	manažeři prevence kriminality městských částí hl. m. Prahy, MV ČR, PČR, MP
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none"> - počet konferencí, seminářů, besed, workshopů aj. - informace soustředěné v sekci prevence na webových stránkách hl. m. Prahy, MČ, PČR, MP a dalších subjektů - články, tiskoviny, brožury, spoty apod.

CÍL 4) Podpora a pomoc obětem trestné činnosti

Komentář:

Podpora a pomoc obětem trestné činnosti zahrnuje širokou škálu služeb a opatření zaměřených na poskytování fyzické, psychologické, právní a sociální podpory osobám, které byly poškozeny nebo traumatizovány trestnými činy. V hl. m. Praze působí různé organizace, které se specializují na poskytování této podpory, například Bílý kruh bezpečí, ProFem, Rosa a další. Tyto organizace často spolupracují s policií, zdravotnickými zařízeními a právními službami, aby zajistily komplexní podporu a pomohli obětem vyrovnat se s následky trestné činnosti, chránit jejich práva a zajistit, aby měly přístup k spravedlnosti a náhradě škody. Cílem tohoto opatření je podpořit služby poskytující pomoc a podporu obětem trestných činů.

CÍL 4	Podpora a pomoc obětem trestné činnosti
OPATŘENÍ 4.1	Podpora služeb pro oběti trestné činnosti s důrazem na pomoc zvláště zranitelným obětem a boj proti násilí
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none">- podpora rozvoje služeb pro oběti trestných činů- podpora projektů/služeb se zaměřením na ochranu obětí a snižování rizik spojených s extremismem a předsudečnou nenávistí, s různými formami zneužívání a vykořisťování a eliminace společenského napětí- podpora projektů/služeb se zaměřením na boj proti všem formám domácího a genderově podmíněného násilí včetně zaměření na prevenci, identifikaci obětí a pomoc obětem- podpora projektů/služeb zaměřených na průběžné zvyšování právního povědomí seniorů
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none">- pokračující podpora služeb pro oběti trestné činnosti <i>s důrazem na pomoc zvláště zranitelným obětem a boj proti násilí</i> v rámci dotačního řízení hl. m. Prahy- rozsah, kapacita a kvalita nabízených služeb pro oběti trestné činnosti odpovídá aktuálním potřebám
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none">- v rámci rozpočtu HMP, MČ- v rámci státního rozpočtu (Programu PK MV)- další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR, NNO
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	realizované projekty s finanční podporou dotačního řízení prevence kriminality na území hl. m. Prahy

CÍL 5) Práce s pachateli trestné činnosti, boj proti recidivě

Komentář:

Práce s pachateli trestné činnosti a odsouzenými vede nejen k větší ochraně obětí trestných činů, ale rovněž i k ochraně celé společnosti. Proto je důležité s touto skupinou lidí pracovat, hledat nové metody práce a posilovat jejich motivaci k životu bez dalšího porušování zákonů. Podstatná je pro ně rovněž pomoc při získání zaměstnání a bydlení, při řešení jejich finančních či jiných problémů a při obnově nebo nácviku sociálních dovedností.

Prevence recidivy je jedním ze stěžejních témat prevence kriminality. Recidiva představuje významný problém pro trestní spravedlnost a společnost, protože opakované páchaní trestné činnosti zvyšuje kriminalitu a zatěžuje soudní systém. Boj proti recidivě zahrnuje různé strategie a opatření, které mají za cíl pomoci bývalým pachatelům úspěšně se reintegrovat do společnosti a předcházet opětovnému zapojení do kriminální činnosti. V současnosti nabízené programy jsou cíleny na dospělé i mladistvé pachatele, zaměřují se na různé skupiny pachatelů. Cílem boje proti recidivě je nejen snížit míru opakované kriminality, ale také podpořit sociální reintegraci a zlepšit celkovou bezpečnost a kvalitu života ve společnosti.

Práce s pachateli trestné činnosti by měla být zaměřena i do oblasti latentní kriminality, na pachatele, kteří se dopouští protiprávního jednání, ale nejedná se dosud o odsouzené pachatele.

CÍL 5	<i>Práce s pachateli trestné činnosti, boj proti recidivě</i>
OPATŘENÍ 5.1	<i>Podpora a rozvoj probačních a resocializačních programů a aktivit</i>
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none">- podpora komplexních resocializačních programů a aktivit, které začínají ještě před nástupem k výkonu trestu, pokračují samotným výkonem a po propuštění nekončí, ale naopak se ještě zintenzivňují- podpora programů a aktivit cílených na uplatnění odsouzeného na trhu práce po propuštění- podpora programů a aktivit cílených na odsouzené, kterým nebyl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody s cílem předejít jejich recidivě- podpora probačních a resocializačních programů pro mládež
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none">- pokračující podpora resocializačních, probačních a dalších specializovaných služeb v rámci dotačního řízení hl. m. Prahy- rozsah, kapacita a kvalita nabízených služeb pro pachatele trestné činnosti odpovídá aktuálním potřebám- integrace do společnosti, sociální stabilizace
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none">- v rámci rozpočtu HMP, MČ- další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality

SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR, NNO, PMS
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	realizované projekty s finanční podporou dotačního řízení prevence kriminality na území hl. m. Prahy

CÍL 6) Prevence kybernetické kriminality a rizikové chování v kyberprostoru

Komentář:

Rozvoj informačních technologií přináší řadu výhod, usnadňuje mnoho aspektů našeho každodenního života, zároveň však vytváří nové příležitosti pro společensky škodlivé chování a kyberkriminalitu. Z těchto důvodů je třeba věnovat větší pozornost bezpečnostním rizikům a podporovat rozvoj efektivních opatření k prevenci škodlivého chování v kyberprostoru, nastavit systém spolupráce v oblasti prevence kybernetické kriminality na území hl. m. Prahy a aktivně působit v oblasti prevence kybernetické kriminality na všechny cílové skupiny.

CÍL 6	Prevence kybernetické kriminality a rizikového chování v kyberprostoru
OPATŘENÍ 6.1	Zvýšení informovanosti a erudice v kybernetické a informační bezpečnosti
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none">- aktivní působení na všechny cílové skupiny obyvatel o rizicích on-line komunikace, osvěta prostřednictvím nástrojů s masivním informačním dopadem e-learningovými nástroji a sociálními platformami- podpora projektů zaměřených na prevenci rizikového chování v kyberprostoru a prevenci sextingu i dalších nebezpečných online projevů dětí a mládeže v kyberprostoru (i s důrazem na genderové aspekty, věk, sexuální orientaci), např. online sexuální násilí a nátlak- podpora osvětových kampaní oblasti bezpečného chování na internetu, včetně genderově specifických hrozeb (online sexuální násilí, sexistické nenávistné projevy, pořízování, zveřejňování a šíření intimních vizuálních materiálů bez souhlasu zobrazených osob, aj.)- podpora osvětových kampaní v oblasti rozpoznání online hrozeb ekonomického charakteru (získávání finančních prostředků podvodným jednáním)
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none">- posílení celkové kybernetické bezpečnosti- zmírnění dopadů kybernetické kriminality na oběti
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none">- v rámci rozpočtu HMP, MČ- další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, NNO, Policie ČR
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none">- realizované preventivně vzdělávací a osvětové aktivity- realizované projekty s finanční podporou dotačního řízení prevence kriminality na území hl. m. Prahy

OPATŘENÍ 6.2	<i>Podpora vzdělávacích aktivity pro osoby pracující s rizikovými skupinami o rizicích v kyberprostoru</i>
STRUČNÝ POPIS	- podpora vzdělávání osob, které přichází do kontaktu s rizikovými skupinami (zejména pedagogických pracovníků, sociálních pracovníků, zaměstnanců ve veřejné správě aj.) v rizikových jevech v kyberprostoru a možnostech ochrany
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	proškolená odborná veřejnost o rizicích a hrozbách kyberprostoru
FINANČNÍ ZDROJE	- v rámci rozpočtu HMP, MČ - další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, NNO, Policie ČR
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	- realizované vzdělávací aktivity - realizované projekty s finanční podporou dotačního řízení prevence kriminality na území hl. m. Prahy
OPATŘENÍ 6.3	<i>Podpora obětí kybernetické kriminality</i>
STRUČNÝ POPIS	- podpora projektů/služeb s dostupným informačním servisem a poradenstvím poskytující konzultace osobám v tísní (např. blokace osob, obsahu, pořízení důkazního materiálu aj.), obětem kybernetické kriminality, kybernetického násilí, kyberagrese apod.
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	zmírnění dopadů kybernetické kriminality na oběti a posílení celkové kybernetické bezpečnosti
FINANČNÍ ZDROJE	- v rámci rozpočtu HMP, MČ - další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, NNO, Policie ČR
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	- realizované projekty s finanční podporou dotačního řízení prevence kriminality na území hl. m. Prahy

CÍL 7) Sledování nových hrozeb a podpora prevence kriminality založené na datech

Komentář:

Hlavní město Praha každoročně aktualizuje Bezpečnostní analýzu dle Metodiky pro tvorbu strategických dokumentů prevence kriminality a víceletých bezpečnostních analýz, včetně způsobu a kritérií stanovování míry rizikovosti (indikátory rizikovosti apod.) ve vztahu k prevenci kriminality. Předpokladem pro tvorbu a zpracování Bezpečnostní analýzy je průběžné vyhodnocování statistik sledovaných typů trestné činnosti, sběr dat a jejich vyhodnocování. Tato zjištění je nutné propojovat i s výzkumnou činností a jejími výsledky. Výzkumy jsou v oblasti prevence kriminality a sociální prevence pravidelně realizovány např. Institutem pro kriminologii a sociální prevenci. Jedním s hlavních cílů hl. m. Prahy je podpora výzkumné činnosti a sledování nových hrozeb a trendů v oblasti prevence kriminality.

CÍL 7	<i>Sledování nových hrozeb a podpora prevence kriminality založené na datech</i>
OPATŘENÍ 7.1	<i>Zpracování bezpečnostní analýzy za konkrétní kalendářní rok</i>
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none">- sběr a vyhodnocování dat- propojování zjištění z průzkumů pocitu bezpečí, zjištěné kriminality, (kombinovat „tvrdá“ a „měkká“ data)- sběr dat relevantních pro efektivní plánování a realizaci preventivních aktivit na území kraje – jejich vzájemné porovnávání v místě a čase (jejich aktualizace)
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	Efektivní nastavení preventivních opatření, která směřují k edukaci veřejnosti, ke zvýšení pocitu bezpečí, ke snižování nápadu přestupků a trestné činnosti.
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none">- v rámci rozpočtu HMP, MČ- další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Policie ČR, Městská policie hl. m. Prahy, MV ČR, MPSV
ČASOVÝ HORIZONT	každoročně, po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	pravidelně aktualizovaná bezpečnostní analýza hl. m. Prahy
OPATŘENÍ 7.2	<i>Aktualizace „Analýzy pocitu bezpečí“</i>
STRUČNÝ POPIS	Provedení průzkumu veřejného mínění – výzkumu a komplexního zpracování Analýzy pocitu bezpečí občanů žijících na území hl. m. Prahy a vzorku cizinců a turistů.

PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení kvality prevence kriminality - efektivnější vynakládání finančních prostředků na preventivní programy - efektivnější zaměření preventivních aktivit
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> - v rámci rozpočtu HMP, MČ - další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	zpracovatel bude vybrán na základě výsledků veřejné zakázky
ČASOVÝ HORIZONT	1x za dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none"> - Analýza pocitu bezpečí - prezentace v médiích na webových stránkách hl. m. Prahy

CÍL 8) Situační prevence

Komentář:

Městský kamerový systém může výrazně zlepšit bezpečnost, efektivitu a správu městských prostor. Městský kamerový systém hl. m. Prahy byl vybudován jako otevřený metropolitní systém, do kterého je možno integrovat kamery dalších provozovatelů kamerových systémů. Tyto systémy lze nadále modernizovat, popř. rozšiřovat do dalších rizikových lokalit se zvýšenou kriminalitou a sníženým pocitem bezpečí občanů. Hl. m. Praha podporuje a implementuje nové přístupy a technologie. Další oblastí v situační prevenci, které je třeba věnovat pozornost, je problematika nelegálního graffiti. Snížení jeho výskytu vyžaduje komplexní a integrovaný přístup, který kombinuje prevenci, rychlou reakci, komunitní angažovanost a technologické inovace.

Zajištění bezpečnosti veřejných prostor je klíčové pro zachování pocitu bezpečí obyvatel i návštěvníků hl. m. Prahy. Existuje několik opatření a strategií, které mohou být použity k maximalizaci bezpečnosti ve veřejných prostranstvích.

CÍL 8	Situační prevence
OPATŘENÍ 8.1	Provoz a využití MKS za účelem zvyšování bezpečnosti na území hl. m. Prahy
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none">- provoz městského kamerového systému a jeho využívání za účelem zvýšení bezpečnosti a kvality života v hl. m. Praze- prevence kriminality- modernizace městského kamerového systému (rozšiřování o další funkcionality)
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none">- zvýšení odolnosti míst proti páčání protiprávní činnosti (identifikace a vyhodnocování rizikových lokalit)- omezení příležitosti či zamezení páčání trestné a přestupkové činnosti- ztížení dostupnosti cílů trestné činnosti- zajištění bezpečnosti, sociální výhody - pocit bezpečí
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none">- v rámci rozpočtu HMP, MČ- další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, BEZ
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	MV ČR
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	<ul style="list-style-type: none">- bezpečnější a efektivnější městské prostředí, které bude schopno rychle a efektivně reagovat na potenciální hrozby a incidenty- zvýšení odolnosti míst proti páčání protiprávní činnosti (identifikace a vyhodnocování rizikových lokalit)

	- realizované projekty situační prevence
OPATŘENÍ 8.2	<i>Využití moderních technologií v boji proti graffiti a k prevenci tohoto deliktu</i>
STRUČNÝ POPIS	Angažovanost na celostátním rozvoji (spolupráce s MV ČR, informování MČ), jak v rovině boje proti graffiti, tak i v rovině sdílení poznatků a zkušeností s efektivními preventivními projekty, postupy a nástroji proti graffiti.
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	prevence graffiti, zlepšení bezpečnosti a udržení čistého veřejného prostoru
FINANČNÍ ZDROJE	- v rámci rozpočtu HMP, MČ - další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, BEZ ve spolupráci se SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR, soukromý sektor
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	potlačení, prevence a náprava vandalismu
OPATŘENÍ 8.3	<i>Informační a osvětové aktivity směrem k odborné i široké veřejnosti zaměřené na situační prevenci kriminality</i>
STRUČNÝ POPIS	- informační a osvětové aktivity směrem k odborné i široké veřejnosti zaměřené na situační prevenci kriminality (legální způsoby a možnosti ochrany osob a majetku včetně bezpečnosti veřejnosti přístupných míst) - distribuce publikací a odborných materiálů - odborné semináře, konference, workshopy - veřejné kampaně, média
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	- povědomí o prevenci kriminality a posílení aktivní role občanů i odborníků v tomto procesu - zvýšení informovanosti veřejnosti o způsobech ochrany osob a majetku, zlepšení odpovědnosti občanů k vlastní bezpečnosti
FINANČNÍ ZDROJE	- v rámci rozpočtu HMP, MČ - další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR, MV ČR, NNO, firemní sektor

ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	realizované informační a osvětové aktivity (konference, semináře aj.)
OPATŘENÍ 8.4	<i>Ochrana veřejných prostor, bezpečnost škol a školských zařízení</i>
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana „měkkých cílů“, veřejných prostor s vyšší koncentrací osob - zajištění bezpečnosti těchto míst zejména s využitím prvků situační prevence bezpečnosti škol jak zevnitř (klíma třídy, školy, vztahy), tak zvenku (zabezpečení škol, dodržování minimálního bezpečnostního standardu, režimová opatření aj.)
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	posílení odolnosti veřejných / veřejnosti přístupných prostranství či budov, hromadných dopravních prostředků proti trestné činnosti a jiným deliktům prostřednictvím
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> - v rámci rozpočtu HMP, MČ - další státní či jiné zdroje
GARANT	MHMP, BEZ ve spolupráci se SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	Městské části hl. m. Prahy, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR, školy a školská zařízení, MŠMT, MV ČR
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	vzdělávací činnost: semináře, odborné konference apod. další činnosti: bezpečnostní audity, zabezpečení objektů, režimová opatření

CÍL 9) Prevence kriminality dětí a mládeže

Komentář:

V posledních letech ve společnosti přibývá mnoho rizikových jevů, které jsou často výsledkem působení různých faktorů (ekonomické, sociální, kulturní nebo politické aj.). Hl. m. Praha čelí zvýšené migraci a s tím spojené kulturní rozmanitosti, která může vést k sociálním konfliktům a napětí. Narůstá propast mezi bohatými a chudými, což může vyvolávat sociální napětí a pocit nespravedlnosti a vést ke zvýšení kriminality. Lockdowny a omezení pohybu v době pandemie vedly k omezení sociálních kontaktů, k narušení společenského života a k nárůstu případů domácího násilí. Ve společnosti narůstají problémy s duševním zdravím, jako jsou deprese, úzkosti a jiné psychické poruchy. Rozvoj technologií přináší nové formy kriminality. Média a sociální sítě mohou ovlivňovat chování a postoje jednotlivců, včetně propagace násilí, negativních vzorů chování nebo šíření dezinformací. Je tedy nezbytné podporovat programy zaměřené na prevenci kriminality u dětí a mládeže, které cílí na předcházení vzniku kriminálního chování mezi mladými lidmi. Hl. m. Praha dlouhodobě podporuje služby zaměřené na práci s rizikovými skupinami dětí a mládeže, které potřebují systematickou pomoc a vedení.

CÍL 9	Prevence kriminality dětí a mládeže
OPATŘENÍ 9.1	Práce s dětmi a mládeží v souvislosti s prevencí kriminality
STRUČNÝ POPIS	<ul style="list-style-type: none">- podpora pravidelné a soustavné činnosti nízkoprahových zařízení a terénních programů pro děti a mládež v oblasti prevence kriminality. Za soustavnou činnost se považují složky strukturovaného programu, jejichž účelem je změna rizikového způsobu života a které vedou ke zdravějšímu či hodnotnějšímu způsobu trávení volného času- podpora programů prevence kriminality zaměřených na rizikové trávení volného času skupin dětí a mládeže a jejich násilného chování.
PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY	<ul style="list-style-type: none">- bezpečnější a zdravější vývoj dětí a mládeže- snížení pravděpodobnosti, že se děti a mládež zapojí do trestné činnosti, což vede k nižší míře kriminality
FINANČNÍ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none">- v rámci rozpočtu HMP, MČ- další státní či jiné zdroje
GARANT	SOV, oddělení prevence, manažer prevence kriminality ve spolupráci s odbory MHMP (BEZ, SML, KUC)
SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	NNO, městské části hl. m. Prahy
ČASOVÝ HORIZONT	průběžně po dobu platnosti Koncepce PK HMP
PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSTUPY	kvalitní služby nízkoprahových a terénních programů

7. OBLASTI FINANCOVÁNÍ

7.1 Rozpočty

Realizace cílů Koncepce PK HMP je závislá na dostupnosti zdrojů, zejména finančních. Tato kapitola poskytuje základní přehled dostupných zdrojů a možností financování aktivit na úseku prevence kriminality.

Rozpočet hlavního města Prahy

Aktivity na úrovni hl. m. Prahy jsou financovány zejména z prostředků rozpočtu hl. m. Prahy schválených Zastupitelstvem hl. m. Prahy na prevenci kriminality v kapitole bezpečnost a veřejný pořádek. Největší objem finančních prostředků z této kapitoly je účelově vázán na dotační řízení (viz níže).

Rozpočty městských částí hlavního města Prahy

Městské části zpracovávají své rozpočtové výhledy a zpravidla nedisponují vlastními finančními prostředky účelově vázanými na prevenci kriminality. Aktivity na úrovni městských částí hl. m. Prahy budou podporovány a částečně financovány z prostředků rozpočtu hl. m. Prahy na dotační řízení prevence kriminality, dále ze státní účelové dotace MV ČR v rámci Programu prevence kriminality.

Dotační řízení v oblasti prevence kriminality hl. m. Prahy

Dotační řízení je jednou z prioritních oblastí prevence kriminality hl. m. Prahy a je také významným nástrojem pro realizaci preventivní politiky na úrovni prevence kriminality. V rámci dotačního řízení budou podporovány projekty na několika úrovních:

- na úrovni hl. m. Prahy, tj. projekty Krajského ředitelství hl. m. Prahy,
- na úrovni městských částí, tj. projekty městských částí hl. m. Prahy,
- na úrovni NNO, dalších oprávněných žadatelů zajišťujících aktivity v oblasti prevence kriminality cíleně zaměřených na prevenci kriminality na území hl. m. Prahy.

V dotačním řízení pro oblast prevence kriminality nebudou podporovány specifické projekty z oblasti primární prevence rizikového chování na úrovni škol a školských zařízení, sportu a volného času, kultury, sociální služby v rozsahu základních činností uvedených v z. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, projekty z oblasti integrace cizinců a projekty v oblasti národnostních menšin zaměřené na uchování a rozvoj národnostní identity, na rozvoj komunikace a dialogu mezi národnostními minoritami a majoritou. Pro tyto projekty jsou určena další grantová řízení hl. m. Prahy.

7.2 Další možnosti financování

Program prevence kriminality na místní úrovni MV

Významným zdrojem finančních prostředků, o které se bude moci hl. m. Praha a městské části hl. m. Prahy ucházet, je státní účelová dotace MV, Program prevence kriminality. Program podporuje oblast prevence kriminality, se zaměřením na nejvíce rizikové regiony v ČR. Tento program umožňuje operativně reagovat na akutní bezpečnostní problémy a rizika, které se

mohou vyskytnout. Podmínky nastavené Programem vyžadují vytváření analýz bezpečnostní situace na území, tvorbu lokálních bezpečnostních strategií a zabezpečování preventivní politiky kvalifikovaným personálem (koordinátor prevence kriminality) včetně pracovní skupiny prevence kriminality.

Z jiných zdrojů

Jedná se zejména o aktivity, které sice s prevencí kriminality úzce souvisejí, ale jsou financovány z jiných oblastí.

Preventivní programy zaměřené na rizikové chování dětí a mládeže v oblasti školství (týkající se, mimo jiné, i prevence kriminality) jsou financovány z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Prostředky na tyto programy z rozpočtu hl. m. Prahy jsou v současné době rozdělovány prostřednictvím agentury primární prevence rizikového chování. Dále jsou tyto úkoly zajišťovány prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy.

Preventivní programy s přesahem do sociální oblasti (týkající se i prevence kriminality), tj. podpora činností nebo souboru činností podle zákona o sociálních službách jsou financovány z rozpočtu hl. m. Prahy v rámci dotačního řízení Program podpory registrovaných sociálních služeb pro poskytovatele sociálních služeb, kteří poskytují sociální služby zejména na území hl. m. Prahy nebo občanům hl. m. Prahy. Dále jsou tyto úkoly zajišťovány prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy.

Preventivní programy zaměřené na pravidelnou celoroční činnost s dětmi a mládeží ve volném čase (kroužky, dílny, kurzy a další aktivity podněcující tvořivost, rozvíjející manuální zručnost, využívání nových technologií aj.) jsou financovány z rozpočtu hl. m. Prahy v rámci dotačního řízení v oblasti sportu a volného času.

Podpora projektů organizací jednotlivých národnostních menšin, které jsou zaměřeny na uchování a rozvoj národnostní identity, rozvoj komunikace a dialogu mezi národnostními minoritami a majoritou jsou financovány v rámci dotačního řízení „Program podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“

Preventivní programy, které jsou zaměřené na uchování a rozvoj kulturních hodnot, komunikace a dialogu mezi cizinci a majoritou, jazykovou přípravu cizinců a komunitní práci jsou financovány v rámci dotačního řízení „Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

8. ZÁVĚR

Praha je obecně považována za relativně bezpečné město, které je známé svou historií, architekturou a turistickými cíli, které přitahují ročně miliony návštěvníků z celého světa. Hlavní turistické cíle jsou obvykle dobře hlídané a bezpečné. Nicméně, jako v každém velkém městě, i v Praze se vyskytují různé druhy kriminality od těch drobnějších krádeží, loupeží, či vandalismu až po závažné trestné činy. Nejvíce ohroženou oblastí, jsou především místa s vysokou koncentrací osob, jako jsou centrální části Prahy. Některé městské části jsou považovány za klidnější a bezpečnější než jiné.

Koncepce PK HMP je nastavena na čtyřleté období, je však důležité si uvědomit, že bezpečnostní situace a vývoj kriminálně rizikových jevů se může měnit v závislosti na konkrétních podmínkách a událostech v daném okamžiku. V zájmu efektivního zajištění prevence kriminality a bezpečnosti v hl. m. Praze je nezbytně nutné mít stále na paměti potřebu institucionálního, věcného provázání a koordinace, která umožní pružně reagovat na aktuální bezpečnostní situaci. Pro zajištění efektivní a pružně reagující strategie prevence kriminality na území hl. m. Prahy bude každoročně zpracovávána zpráva o naplňování této Koncepce PK HMP. Součástí každoročního hodnocení bude i návrh konkrétních opatření pro řešení aktuálních problémů.